

24. 04. 2019

nr RPW
za
MINISTER
GOSPODARKI MORSKIEJ
I ŻEGLUGI ŚRODLĄDOWEJ

03980200171067
RPW/11570/2019 P
2019-04-24

Warszawa, dnia 23 kwietnia 2019 r.

(BM) WPR.054.7.4.2019.MO

Pan

Stanisław Karczewski

Marszałek Senatu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na oświadczenie złożone przez senatora Antoniego Szymańskiego podczas 75. posiedzenia Senatu RP w dniu 21 marca 2019 r., w sprawie zwiększenia środków na program „Budowa drogi wodnej łączącej Zalew Wiślany z Zatoką Gdańską”, niniejszym przedstawiam stosowne informacje.

Kierownictwo resortu gospodarki morskiej i żeglugi śródlądowej mając na uwadze ograniczenia finansowe jednostek samorządu terytorialnego, w kontekście możliwości sfinansowania większych inwestycji w zakresie infrastruktury portowej, rozpoczęło prace nad utworzeniem instrumentu finansowego pod nazwą Morski Fundusz Rozwoju. Celem działalności Morskiego Funduszu Rozwoju S.A. będzie wypełnienie luki w zakresie braku wystarczającej infrastruktury instytucjonalnej i środków finansowych na rozwój szerokorozumianego sektora gospodarki morskiej, w tym na finansowanie projektów inwestycyjnych o różnym horyzoncie czasowym.

Należy również dodać, że w resorcie gospodarki morskiej prowadzone są zaawansowane prace nad strategicznym dokumentem rządowym pn. „Program rozwoju polskich portów morskich do 2030 roku”. Dokument ten w sposób kompleksowy odnosić się będzie do kwestii rozwoju polskich portów morskich. Program określi m.in. cele i priorytety rozwojowe portów, wskaże najważniejsze kierunki ich rozwoju, a także wyznaczy konkretne przedsięwzięcia inwestycyjne do realizacji. Został on wskazany w uchwalonej przez Radę Ministrów w dniu 14 lutego 2017 r. „Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)”, jako tzw. projekt strategiczny. Należy wyraźnie zaznaczyć, że dokument ten wychodzi naprzeciw oczekiwaniom wielu interesariuszy polskich portów morskich i odnosić się będzie do wszystkich polskich portów morskich, zarówno tych większych, jak i mniejszych. W treści projektu programu podkreśla się ogromne znaczenie budowy drogi wodnej łączącej Zalew Wiślany z Zatoką Gdańską dla portów Zalewu Wiślanego. Dzięki tej inwestycji zapewniony zostanie swobodny dostęp do otwartego morza, co jest szczególnie istotne dla portu w Elblągu, do którego dostęp z Morza Bałtyckiego umożliwia jedynie znajdująca się w granicach Federacji Rosyjskiej Cieśnina Piławska. Program kładzie nacisk nie tylko na rozwój stricte infrastruktury portowej, ale także dostępowej do nich, zarówno od strony lądu, jak i morza.

Odnosząc się do pytania Pana senatora w kwestii finansowania inwestycji w porcie morskim w Elblągu, należy wskazać, że inwestycje te nie kwalifikują się do finansowania z zarządzanych centralnie programów, np. Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014 – 2020 czy Instrumentu „Łącząc

Europę" (CEF), ponieważ dedykowane są one portom należących do sieci TEN-T bazowej (porty w Gdańsku, Gdyni, Szczecinie i Świnoujściu) oraz kompleksowej (port w Policach). Inwestycje w Porcie Elbląg mogą natomiast być realizowane (dofinansowywane) ze środków unijnych w ramach programów regionalnych, np. Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko – Mazurskiego 2014-2020.

W prowadzonych uzgodnieniach i opiniowaniu dokumentów w temacie finansowania portów, Ministerstwo Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej podejmuje działania mające na celu umożliwienie małym portom korzystanie z dofinansowania ze środków unijnych w kolejnej perspektywie finansowej UE po 2021 roku.

Ponadto, pragnę wskazać, że wykonawcą Programu wieloletniego pn. „Budowa drogi wodnej łączącej Zalew Wiślany z Zatoką Gdańską”, jest Urząd Morski w Gdyni, który zgodnie z ustawą z dnia 21 marca 1991 r. *o obszarach morskich RP i administracji morskiej*, jest odpowiedzialny za budowę i utrzymanie obiektów infrastruktury zapewniającej dostęp do portów i przystani morskich od strony morza.

Infrastruktura zapewniająca dostęp do portu morskiego Elbląg określona została w przepisach porządkowych Dyrektora Urzędu Morskiego w Gdyni.

W zarządzeniu nr 10 Dyrektora Urzędu Morskiego w Gdyni z dnia 14 listopada 2012 r. w sprawie *określenia obiektów, urządzeń i instalacji wchodzących w skład infrastruktury zapewniającej dostęp do portów innych niż porty o podstawowym znaczeniu dla gospodarki narodowej i przystani morskich* oraz w zarządzeniu nr 2 Dyrektora Urzędu Morskiego w Gdyni z dnia 13 kwietnia 2017 r. w sprawie zmiany ww. zarządzenia Nr 10, wskazuje się że w jej skład wchodzi m.in.:

Tory wodne o parametrach:

- 1) tor wodny od pławy świetlnej granicznej "10" do stawy "Elbląg" o długości 24 km, szerokości w dnie 200 m i głębokości technicznej 2,4 m,
- 2) tor wodny od stawy „Elbląg” do punktu „PI” - kilometraż rzeki Elbląg 9,3; długość geodezyjna 19°22'41.62"; szerokość geodezyjna 54°H'54.00" o długości 15,0 km, szerokości w dnie: od stawy „Elbląg” do czerwonej główki wejściowej 60 m, od czerwonej główki wejściowej do punktu „PI” 30 m, pod mostem w Nowakowie 20 m i głębokości technicznej 2,4 m,
- 3) tor wodny od Osłonki do stawy "Elbląg" o długości 14,25 km, szerokości w dnie: od Osłonki do stawy Gdańsk 50 m, od stawy Gdańsk do stawy Elbląg 200m i głębokości technicznej 2,4 m.

Zakres Programu wieloletniego pn. „Budowa drogi wodnej łączącej Zalew Wiślany z Zatoką Gdańską” obejmuje m.in.:

- budowę kanału żeglownego, w tym:
- wykonanie przekopu przez Mierzęję Wiślaną i budowę śluzy,

- budowę sztucznej wyspy na Zalewie Wiślanym,
- budowę toru wodnego na Zalewie Wiślanym – od kanału żeglugowego do Zatoki Elbląskiej,
- regulację i pogłębienie torów wodnych na rzece Elbląg do punktu charakterystycznego P1 oddalonego od istniejącego mostu w Nowakowie o ok. 2,5 km w górę rzeki. Pogłębienie i regulacja toru podejściowego do Portu w Elblągu w obrębie Zatoki Elbląskiej i rzeki Elbląg na odcinku o długości ok. 9,4 km: z obecnej głębokości ok. 2,4 m do docelowo 5 m.

Inwestycje wymienione przez Pana senatora, dotyczące utrzymania basenów portowych w porcie morskim w Elblągu, powiększenia obrotnicy, rozbudowy nabrzeży, postrzegać należy jako ściśle komplementarne do rządowej inwestycji pn. „Budowa drogi wodnej łączącej Zalew Wiślany z Zatoką Gdańską”, a za ich wykonanie odpowiedzialni będą właściwi zarządcy infrastruktury, tacy jak zarząd portu czy zarządcy infrastruktury drogowej.

O ile w przypadku przekopu przez mierzeję odpowiedzialna za realizację tego przedsięwzięcia jest administracja morska (Ministerstwo Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej/Urząd Morski w Gdyni), o tyle w przypadku ww. inwestycji portowych będzie to zadanie w gestii zarządu portu. Podmiotem zarządzającym portem Elbląg jest Zarząd Portu Morskiego Elbląg spółka z o.o.

Zgodnie z ustawą z dnia 20 grudnia 1996 r. o portach i przystaniach morskich (tekst jedn. Dz. U. z 2017 r. poz. 1933), przedmiot działalności przedsiębiorstwa podmiotu zarządzającego obejmuje w szczególności:

- 1) zarządzanie nieruchomościami i infrastrukturą portową;
- 2) prognozowanie, programowanie i planowanie rozwoju portu;
- 3) budowę, rozbudowę, utrzymywanie i modernizację infrastruktury portowej;
- 4) pozyskiwanie nieruchomości na potrzeby rozwoju portu;
- 5) świadczenie usług związanych z korzystaniem z infrastruktury portowej;
- 6) zapewnienie dostępu do portowych urządzeń odbiorczych odpadów ze statków w celu przekazania ich do odzysku lub unieszkodliwiania.

Mając na uwadze powyższe należy wyjaśnić, że administracja morska nie odpowiada za budowę, rozbudowę i utrzymywanie infrastruktury portowej w Porcie Elbląg. Znajduje się to w gestii zarządu portu. Naturalnie, prawidłowe funkcjonowanie i rozwój portu zależą będzie od realizacji wielu różnych działań inwestycyjnych przez różnych interesariuszy portu. Działania te w wielu przypadkach są silnie ze sobą powiązane, komplementarne i pozwalają na osiągnięcie efektów synergicznych. Przykładowo bez dobrego dostępu od strony morza do portu Elbląg nie da się wykorzystać w pełni potencjału wynikającego z nabrzeży, terminali portowych itp. Dlatego tak ważne jest zrealizowanie rządowej inwestycji pn. „Budowa drogi wodnej łączącej Zalew Wiślany z Zatoką Gdańską”.

 Z upoważnienia Ministra

 Anna Moskwa
 Podsekretarz Stanu